

Folkehelseoversikt 2016 -Askøy

Sammendrag/kortversjon

Hva er en folkehelseoversikt?

Etter lov om folkehelse, skal alle kommuner ha oversikt over det som påvirker helsen vår, både positivt og negativt.

Oversikten skal basere seg på:

- a) opplysninger fra statlige helsemyndigheter og fylkeskommune
- b) kunnskap fra de kommunale helse- og omsorgstjenestene
- c) kunnskap om faktorer og utviklingstrekk i lokalsamfunn som påvirker helsen.

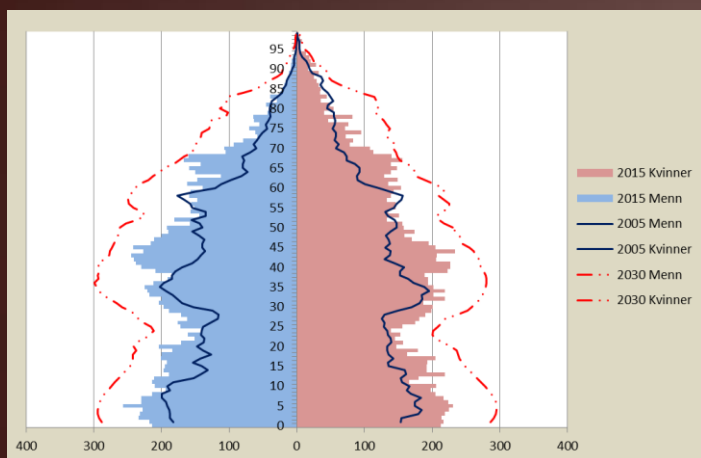
Hva er en folkehelseoversikt?

Askøy kommune sin folkehelseoversikt er utarbeidet. Hele folkehelseoversikten finnes på *Samfunnsmedisinsk enhet* sin internettside.

Det du får her er en oppsummering og kort beskrivelse av folkehelseutfordringer på Askøy, ut fra følgende overskrifter:

1. Befolkningssammensetning
2. Oppvekst og levekårsforhold
3. Fysisk, biologisk, kjemisk og sosialt miljø
4. Helserelatert atferd
5. Helsetilstand

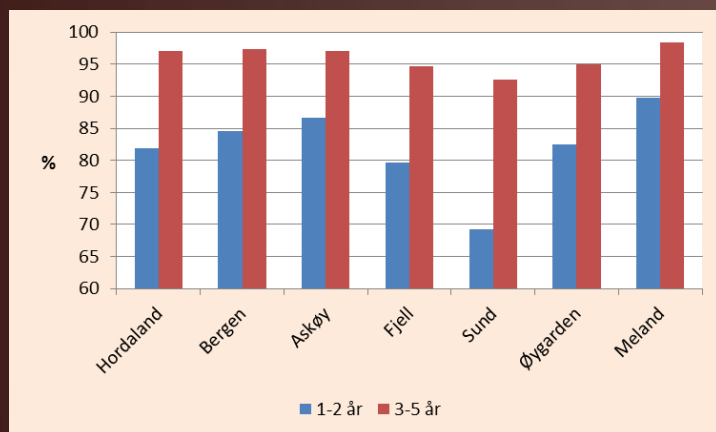
1. Befolkningssammensetning

Befolkning på Askøy, 2005, 2015 og fremskrevet antall i 2030, etter kjønn og alder.

- **Befolkningsvekst:**
 - Askøy vokser. Fra 2015 til 2016 vokste vi med 1,9 prosent (Hordaland: 1,2 prosent).
- **Forventet levealder**
 - Vi lever lengre og det er i de eldste aldersgruppene at befolkningsveksten er størst.
- **Internasjonalisering**
 - Antall flyktninger og innvandrere øker på Askøy. I 2010 utgjorde innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre 5,8 prosent av innbyggerne på Askøy. I 2016 er prosenttallet 9,1.
- **Sivil status**
 - I de siste årene har det vært en økning i antall ugifte, antall skilte og antall separerte på Askøy.
 - Antall eneforsørgere under 45 år øker. I 2014 var det 508 enslige forsørgere på Askøy.

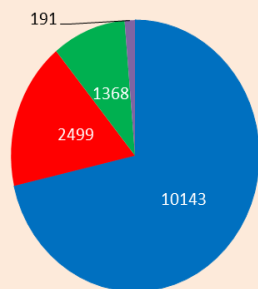
2. Oppvekst og levekårsforhold

Andel barn, 1-2 år og 3-5 år, med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år og 3-5 år.

- **Lavinntekt:**
 - Askøy har det bedre enn gjennomsnittet for Hordaland og Norge, men:
 - 6,6 prosent av personer i privathusholdninger har en samlet inntekt mindre enn kr 287 000 per år.
 - 6,7 prosent av alle under 18 år lever i en lavinntektsfamilie; ca 450 barn og unge.
- **Frafall i videregående skole:**
 - 26 prosent av elever i videregående utdanning bosatt på Askøy, faller fra. Fylkes- og landsgjennomsnitt er hhv. 22 og 24 prosent.
- **Forventet levealder etter utdanning**
 - fullført grunnskole = 79 år
 - fullført videregående skole = 83 år
 - fullført universitet/høgskole = 86 år

2. Oppvekst og levekårsforhold

■ Privat sektor og offentlige foretak ■ Kommunal forv. ■ Statlig forv. ■ Fylkeskommunal forv.

Antall sysselsatte per 4. kvartal 2014, etter sektor, 15-74 år, Askøy.

- **Boligtyper**
 - 71 prosent av alle boliger på Askøy er eneboliger.
- **Arbeidsledighet**
 - 3,8 prosent av arbeidsstyrken er helt ledige (apr).
 - størst økning i ledigheten blant de under 25 år.
- **Arbeidsplassdekning**
 - Askøy har en arbeidsplassdekning på 54 prosent. Det er lavt sammenlignet med alle kommuner i Hordaland.
- **Pendling (arbeid)**
 - Nettopendlingen (innpendling minus utpendling) på Askøy er på 6 292 personer.

3. Fysisk, biologisk, kjemisk og sosialt miljø

- **Miljøforurensing**

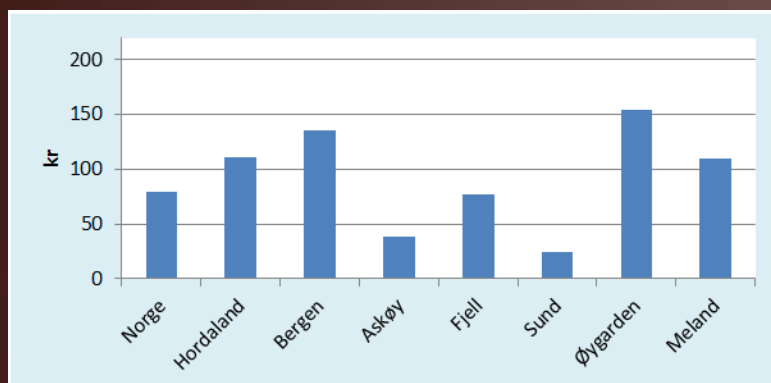
- I enkelte sjøområder ved Askøy har vi kjente forurensingsproblemer; Florvåg, Skiftesvik og Kollevåg.

Vedlikehold av skolebygg

- Vi bruker kr 39,- (2015) til vedlikeholdsaktiviteter per kvadratmeter skolebygg, mens det er anbefalt å bruke kr 200,-.

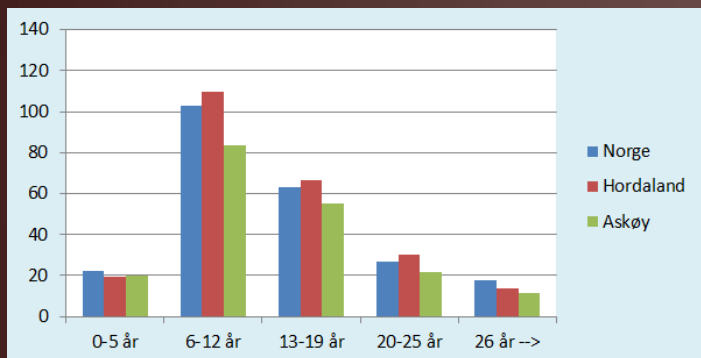
Avløp

- Mange eldre eksisterende avløpsløsninger på Askøy ville ikke blitt godkjent dersom de ble omsøkt etter dagens regelverk. 79 % av Askøys befolkning tilknyttet kommunalt avløpsanlegg. Dette er på samme nivå som resten av Hordaland, men noe lavere enn for hele landet

Kommunale utgifter til vedlikeholdsaktiviteter per kvadratmeter skolebygg i 2015. Tall for Fjell mangler for 2015, derfor brukes tall fra 2014.

3. Fysisk, biologisk, kjemisk og sosialt miljø

Antall medlemskap for kvinner i lag tilsluttet den organiserte idretten per 100 innbygger. Fordelt på ulike aldersklasser (gjennomsnitt av registreringer for både 2012 og 2013).

- **Frafall i organisert idrett**

- At unge faller fra organisert idrett, er ikke en særlig utfordring for Askøy. Det er flere jenter enn gutter som faller fra den organiserte idretten. Det er heller ikke spesielt for Askøy.

- **Trivsel i skolen**

- Trivselen i skolen på Askøy er god. Elever i 7. trinn ligger på landsgjennomsnittet i trivsel. Tall fra folkehelseinstituttet visere at askøyelevne skårer marginalt lavere enn lands- og fylkesgjennomsnitt på trivsel blant elever i 10. klasse.

- **Drikkevannskvalitet**

- Andelen av befolkningen på Askøy som er tilknyttet kommunale vannverk, er vesentlig lavere enn for hele landet og hele fylket.

4. Helserelatert atferd

Andelen nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter fødsel, Askøy, 2005-2013.

• Fødselsvekt

- Andelen på Askøy som fødes med høy fødselsvekt er over lands- og fylkesgjennomsnitt. Det samme gjelder barn født med for lav vekt. *Høy fødselsvekt = 4 500 gram eller mer, lav fødselsvekt = mellom 500 gram og 2 499 gram).*

• Overvekt

- Tall fra folkehelseinstituttet viser at andelen menn fra Askøy på sesjon (militæret) med en KMI på over 30, er høyere enn hva gjennomsnittet er for hele landet.

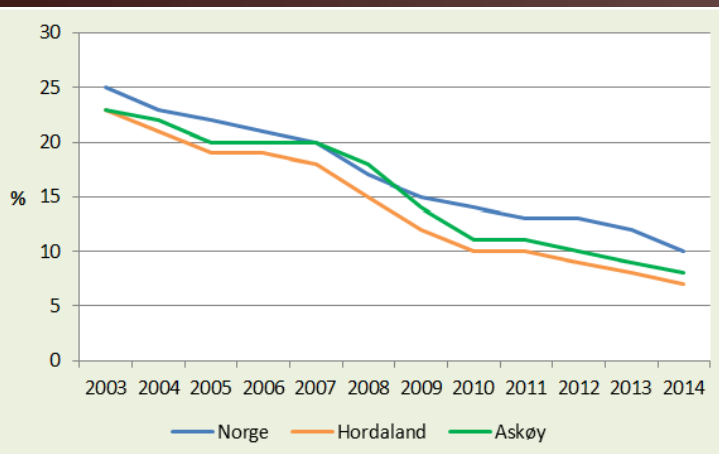
• Tobakk

- Ungdata-undersøkelsen fra 2013 viser at ungdom på Askøy bruker mer snus enn lands-gjennomsnittet. På den andre siden røyker «askøyungdommen» mindre.

• Narkotika

- Ungdomsskoleelever på Askøy som svarer «ja» på spørsmål om de kan skaffe hasj eller marihuana i løpet av to til tre dager, er på 26 %. Lands-gjennomsnittet er på 21 %.

4. Helserelatert atferd

Andel fødende som oppga at de røykte ved første svangerskapskontroll i prosent av alle fødende med røykeopplysninger.

- **Helsestasjon for ungdom**

- Helsestasjon for ungdom på Askøy har åpent to timer per uke. Fjell, Sund og Øygarden har åpent ti timer per uke.

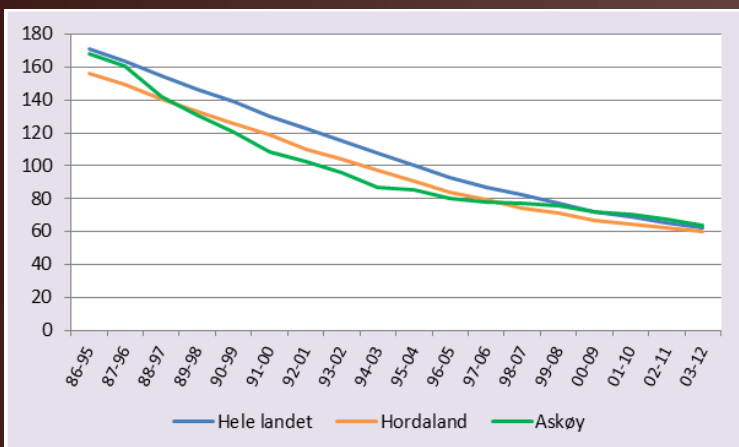
- **Leger i komm.helsetjenesten**

- I 2015 hadde Askøy 7,8 årsverk leger i kommunehelsetjenesten (per 10 000 innbyggere). Hvis vi sammenligner oss med Bergen, Fjell, Sund, Øygarden og Meland, har vi den laveste legedekningen.

- **Fysioterapeuter i komm.helsetjenesten**

- Antall årsverk fysioterapeuter i kommunehelsetjenesten (per 10 000 innbyggere) er på 5,6. Dette er lavere enn både Bergen, Fjell, Øygarden og Meland kommuner.

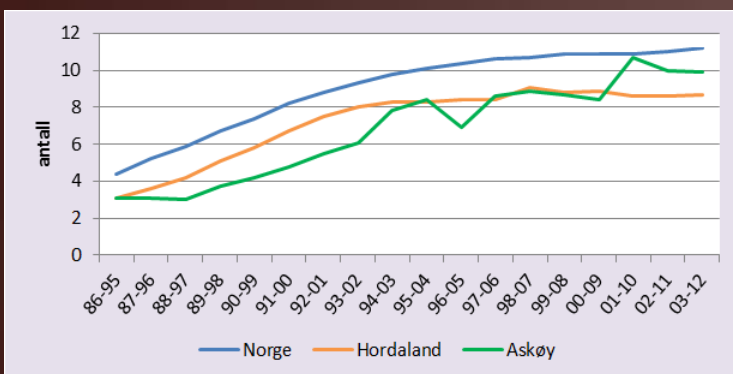
5. Helsetilstand

Årlige antall dødsfall per 100 000 innbyggere forårsaket av hjerte- og karsykdom. Glidende gjennomsnitt på 10 år.

- **Dødsfall forårsaket av kreft, menn**
 - Dødsfall forårsaket av kreft er avtagende, men Askøy ligger litt over både lands- og fylkesgjennomsnitt i forhold til kreftforekomst hos menn.
- **Dødsfall forårsaket av brystkreft, kvinner**
 - Selv om forekomsten av brystkreft blant kvinner på Askøy de siste 10-15 årene har vært noe lavere enn gjennomsnittet for Norge og Hordaland, er det i samme periode registrert et større antall årlige dødsfall på grunn av brystkreft.
- **Forekomst av lungekreft, menn**
 - Vi har både større forekomst av lungekreft og flere som dør av lungekreft blant menn, enn gjennomsnittet for Norge og Hordaland.
- **Tannhelse**
 - Sammenligner vi oss med Norge og Hordaland, er det flere på Askøy i aldersgruppen 12-18 år som har hull i tennene.

5. Helsetilstand

Årlige antall dødsfall per 100 000 innbyggere forårsaket av KOLS. Glidende gjennomsnitt på 10 år.

• Psykiske lidelser

- Askøy har et vesentlig høyere antall pasienter (menn og kvinner, i alle aldre) med symptomer på angst og depresjon, sammenlignet med tall for Norge og Hordaland.

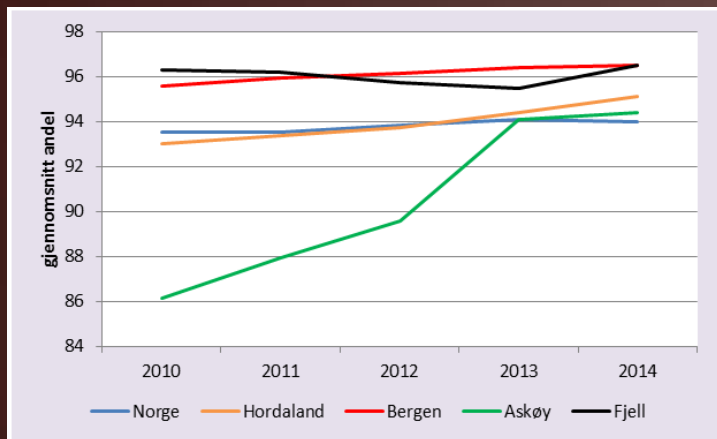
• Brukere av antidepressiva (kvinner)

- Det er et større antall kvinnelige brukere av reseptbelagte antidepressiva i alderen 0-44 år på Askøy, sammenlignet med tall for Norge og Hordaland.

• Brukere av smertestillende

- Antall brukere av reseptbelagte smertestillende legemidler har i perioden 2005-2012 vært vesentlig høyere på Askøy enn i landet og Hordaland.

5. Helsetilstand

Gjennomsnittlig vaksinasjonsdekning av 2-åringer (difteri, Hib, kikhoste, MMR, polio og stivkrampe). 5 års glidende gjennomsnitt.

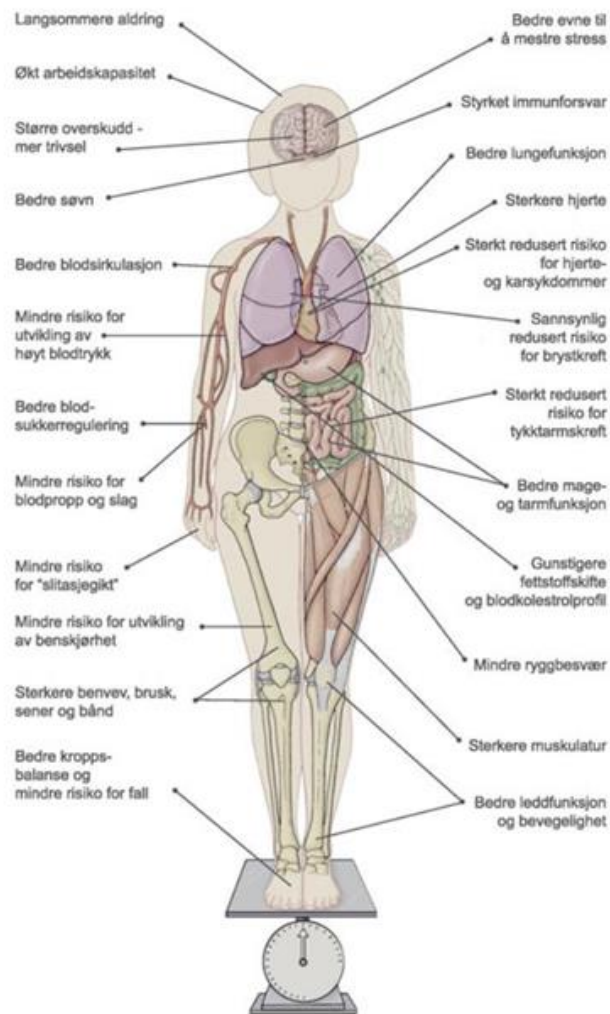
- **Muskel- og skjelettplager**

- Askøy har et vesentlig høyere antall pasienter (menn og kvinner, i alle aldre) som har vært i kontakt med primærhelsetjenesten i forbindelse med muskel- og skjelettplager, sammenlignet med tall for hele Norge og Hordaland.

- **Vaksinasjonsdekning**

- Gjennomsnittsandelen av 2- og 9-åringer på Askøy som var fullvaksinert i perioden 2004-2012, har vært lavere enn gjennomsnittsandelen i Norge og Hordaland. Spesielt gjelder dette for vaksinasjon av 2-åringer.

Regelmessig fysisk aktivitet gir:

Bedre grunnlag for opprettholdelse av riktig kroppsvekt
Utarbeidet av Sigmund B. Strømme. Illustrasjon: Karl C. Toverud

«Målet med folkehelsearbeidet er å gi alle innbyggerne på Askøy god helse – hele livet. Vi skal fremme helse og trivsel og bidra til at de sosiale helseforskjellene blir mindre.

Folkehelsearbeidet skal gjøres på en måte som tilfredsstiller dagens behov, uten at det går ut over behovene til kommende generasjoner.

Satsing på et godt helsefremmende og forebyggende arbeid gir en investering i et bedre liv for den enkelte og et bedre og bærekraftig samfunn for oss alle.»

Kommuneplanens samfunnsdel
2015-2030, Askøy kommune